

FOTO © A. PAJER

**„JÁ CHCI
BÝT ČLOVĚK“**

ZPRÁVA ARNOŠTA LUSTIGA
HVĚZDÁM A NEJEN JIM

**„To dobré
v člověku
se projevuje
činem.“**

Arnošt Lustig

MEZINÁRODNÍ PUTOVNÍ VÝSTAVA:
Z HVĚZDÁREN A PLANETÁRIÍ V BRUSELU, PRAZE A BRNĚ
letos mimořádně s projektem
ČÁSTICE A ARNOŠT LUSTIG
V KONGRESOVÉM CENTRU PRAHA
5. května 1640/65, 140 21 Praha 4
17. 7. 2024 – 24. 7. 2024

Vernisáž mezinárodní putovní výstavy pořádané Nadačním fondem Arnošta Lustiga proběhne 17. července 2024 v Zimní zahradě Kongresového centra Praha na Vyšehradě v 15:00, kde bude až do 24. července 2024 přístupná široké veřejnosti. Dorazí sem z Planetárií a Hvězdáren v Bruselu, Praze a v Brně. V Bruselu se konala v rámci předsednictví České republiky v Radě Evropské unie. Následně se 10. října až do konce roku přesune do Planetária Ostrava.

Výstavní projekt zahájí vernisáž za přítomnosti rektorky Univerzity Karlovy prof. Mileny Králíčkové, výkonné ředitelky UNICEF v České republice Pavly Gomby, Michaely Tatýrkové – zastupující ředitelky Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského a předsedkyně Nadačního fondu Arnošta Lustiga Evy Lustigové. Moderovat bude Markéta Beková, šéfredaktorka magazínu EduRevue, který vydává Národní pedagogický institut.

FOTO © A. PAJER

V dnešní době by humanismus a špičkový výzkum a jeho výsledky k sobě měly stále více promlouvat a vytvářet celý náš propojený svět, jinak je to pro nás a lidskost nebezpečné. Tento fakt souborná výstava Částice a Arnošt Lustig v KCP připomíná a proto také uvozuje nejvýznamnější globální konferenci částicové fyziky ICHEP 2024. I ti největší vědci světa byli a jsou humanisty. „Nechme se tedy inspirovat k zamyšlení nad tím, jak se polidštit,“ uvádí Eva Lustigová.

Výstava o lidství „Já chci být člověk“ – zpráva Arnošta Lustiga hvězdám a nejen jim je výzvou mladších i starších k sebereflexi vedoucí k lepšímu, spravedlivějšímu světu. Cestou po evropských planetáriích a hvězdárnách se představí i na konferenci ICHEP. Tato výstava vysílá do vesmíru „vzítku“ humanismu a univerzálních hodnot zakotvených v myšlenkovém odkazu spisovatele Arnošta Lustiga. Nekonvenčně znázorňuje nejen to, jak může člověk přežít nepředstavitelné věci a uchovat si lidskost, ale i propast mezi pokrokem, který lidstvo učinilo ve vědě, a „zaostalostí“ v tom, jak být člověkem.

Slovy Arnošta Lustiga: „Problémem civilizace je, že narůstá pomalu, milimetr po milimetru, a její tenkou slupku můžete seškrábnout za týden, za měsíc... Je snadnější ničit než rozšiřovat civilizaci, stejně jako je snadnější najít nepřítele než přítele.“

Eva Lustigová, spoluzakladatelka Nadačního fondu Arnošta Lustiga a kurátorka výstavy, dodává: „Být člověkem je životní úkol – je nutné, aby se lidskost nevytratila z našich životů, abychom si ji uvědomovali každý den. Nedá se našetřit a nemělo by se s ní ani šetřit. V období velkých krizí a potlačování lidských práv je na nás kultivovat hodnoty, které nás polidšťují: svobodu, důstojnost, spravedlnost, soucit a ohled člověka k člověku.“

Výstava vznikla z idejí „místní udržitelnosti“ humanismu: ten nemusí být importován, je všude a patří všem jako náš vesmír a vše, co nás přesahuje. Humanismem míříme ke hvězdám, při jeho absenci „saháme hluboko do tmy, která je neproniknutelná“. Myšlenkový koncept i architektonické řešení vychází z Lustigovy metaforu „slupky civilizace“ v uvedeném citátu. Možná k překvapení pro ty, kteří nejsou zasvěcení do astrofyziky, také silně rezonují s citátem Jakuba Rozehnal, ředitele Planetum v Praze, že „všichni jsme děti hvězd“. Výstavě dominují kruhy symbolizující jak jednotu a univerzálnost, tak planety, čímž se vrací k tématu vrstev a křehkosti lidství. Na toto téma překvapivě navazuje i cibule a výtvarná instalace dřevěných žebříků a jejich kvazi abstraktní struktura nabízející se představivosti návštěvníka, jehož pohled stoupá vzhůru a propojuje vysoké a nízké. Projít, překročit, uniknout, vznést se, stoupat... pokračovat navzdory všemu. Výběr materiálů je odrazem dvou principů, papír připomíná spisovatelství a paměť, dřevo symbolizuje všeobjímající přírodu.

„Jsem rád, že humanistické myšlenky významného českého literáta Arnošta Lustiga budou představeny účastníkům konference ICHEP 2024 prostřednictvím výstavy „Já chci být člověk“, ale současně s nimi také návštěvníkům z řad široké veřejnosti. Kromě samotné výstavy se mohou Pražané a návštěvníci naší metropole těšit také na umělecké výtvary studentů 9.-11.tříd z vybraných středních škol v Praze a ČR, kteří se zúčastnili vzdělávacích dílen o humanismu a následně tvůrčím způsobem vytvořili své vlastní aforismy o tom, co pro ně znamená být člověkem. Jsem rád, že se tato úspěšná spolupráce s Nadací Arnošta Lustiga po roce opět vrací do hlavního města,“ říká JUDr. Jiří Pospíšil, pražský náměstek primátora pro kulturu, cestovní ruch, národnostní menšiny, péči o památky, výstavnictví a animal welfare.

Výstava, svou podstatou vzdělávací v rámci mezioborového projektu nebo občanské výuky, českého jazyka, dějepisu či přírodních věd, je dílem kurátorské skupiny opírající se o renomovaného muzeologa a historika Pawla Ukielského. Autorem umělecké instalace a výtvarného řešení výstavy jsou Marie Kopecká Verhoeven a Dominique Defontaines z umělecké skupiny Rés(O)nances. Autorkou konceptu a místního participativního prvku studentů 9. tříd je Eva Lustigová. V každém městě, kam výstava doputuje, poskytne nadační fond pedagogům vybraných škol metodiku k dílně o humanismu v návaznosti na výstavu. Studenti budou skrze modelové situace a debatu v pracovních skupinách hledají vlastní pojetí humanismu a jeho smyslu pro dnešní svět. Vyústěním této debaty je konsenzus nad třemi citáty, které rámuji jednotlivé kapitoly výstavy. Po završení putování výstavy v České republice a dalších zemích se studentské aforismy stanou součástí sborníku „Já chci být člověk“ – zpráva studentů hvězdám a nejen jim.

Studenti z vybraných škol, kteří se zúčastní vzdělávacích přípravných dílen před otevřením výstavy, přispějí do samotné instalace svým pohledem na humanismus. V Kongresovém centru Praha to jsou studenti následujících škol: Nový PORG, Praha, Gymnázium J. K. Tyla Hradec Králové a Gymnázium a Střední odborná škola ekonomická v Sedlčanech.

„Částicová fyzika přispívá mimo jiné k pochopení toho, jak vznikl vesmír a jaký je jeho osud. Jsme velmi hrdí na to, že pořadatelství celosvětově nejvýznamnější konference v tomto oboru bylo svěřeno České republice,“ říká prof. Zdeněk Doležal, ředitel konference ICHEP 2024.

Humanismus je však zároveň jedním z východisek evropské vědy a je zakotvený například už v zakládací chartě CERN. „ICHEP je skvělou příležitostí, abychom nabídli účastníkům z celého světa a široké veřejnosti poselství českého humanisty Arnošta Lustiga. Částicová fyzika navíc svou mezinárodní spoluprací a mobilitou usnadňuje vnímání stavu světa a lidskosti na různých místech,“ dodává dr. Vojtěch Pleskot, částicový fyzik z Univerzity Karlovy.

Výstava je vhodná jak pro širokou veřejnost, tak pro školy a příměstské tábory (od 9. tříd). Pro návštěvníky nabízí také vzdělávací prezentaci o průsečících vědy s humanismem. Výstava je zdarma. V případě zájmu o komentovanou prohlídku s Evou Lustigovou nás kontaktujte na: lustigova@lustigfoundation.cz.

Součástí výstavy jsou umělecká díla žáků a studentů na téma částicová fyzika – projekt BeInspired@ICHEP2024.

O ARNOŠTU LUSTIGOVÍ (1926–2011)

Prozaik, scenárista, novinář a pedagog. Patří mezi nejvýznamnější a nejvlivnější autory 20. století. Jeho odkaz i osobní příběh jsou mimořádné v evropském i světovém kontextu. Jeho dílo, přeložené do 30 jazyků, čítá 26 novel, románů a povídkových souborů a celou řadu knih literatury faktu, esejů a filozofických úvah. Psaní mu vyneslo nominace na Nobelovu či Pulitzerovu cenu i Mezinárodní Man Bookerovu cenu za dlouhodobý přínos světové literatuře. V pozůstalosti zanechal několik filmových scénářů k celovečerním filmům. Třikrát byl odsouzený k smrti nacisty, jednou k nepodmíněnému trestu odnětí svobody československými komunisty, na déle než dvacet let byl v rodné zemi zakázaným autorem. Jako přeživší šoa – nebo snad právě kvůli tomu – měl rád lidi a věřil v život, ve spravedlnost, kamarádství, odvahu a důstojnost. Podstatnou část své tvorby věnoval právě šoa.

O NADAČNÍM FONDU ARNOŠTA LUSTIGA

Tuto umělecko-vzdělávací organizaci založily jeho děti, Eva a Josef Lustigovi, aby se s jeho dílem celistvě, systematicky a ve všech koutech světa pracovalo. „*Klademe si za cíl obohatit světové kulturní dědictví a soubor vědomostí pro současné i budoucí generace o téma výzev, kterým lidé čelí tvář tvář zlu a nespravedlnosti a možnosti volit dobro namísto zla. To pro nás znamená soustředit se jak na zachování, šíření a zprostředkování jeho celoživotního díla a myšlenkového odkazu v Česku i v zahraničí, tak na vzdělávací kontext a na rozvíjení jeho tvorby do rozmanitých uměleckých podob,*“ říká k důvodům vzniku nadačního fondu Eva Lustigová, předsedkyně správní rady a výkonná ředitelka. Hlavní pro Nadační fond je, aby hlas a dílo spisovatele mohly nadále promlouvat ve prospěch kultivovanějšího světa – humanistických a demokratických hodnot, které Arnošt Lustig ve svém životě a ve své tvorbě vyznával.

Ke stému výročí narození spisovatele v roce 2026 připravuje Nadační fond jubilejní cyklus Festivál 100 v České republice i zahraničí. Ten nabídne bližší pohled na Lustigovo dílo i osobnost a poukáže na propojení literární a humanistické sféry.

PROJEKT VZNIKL ZA FINANČNÍ PODPORY:

Charles University

Czech Technical University in Prague

Institute of Physics
Czech Academy of Sciences

Nuclear Physics Institute
Czech Academy of Sciences

Palacky University
Olomouc

Technical University
Liberec

University of Western
Bohemia Pilsen

IUPAP

VÝSTAVA SE REALIZUJE POD ZÁŠTITOU:

MINISTERSTVO
KULTURY

Výstava se koná
pod záštitou ministra kultury
Martina Baxy

SENÁT
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARTNEŘI:

NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ
MUZEUM A KNIHOVNA
J. A. KOMENSKÉHO

Národní pedagogický institut
České republiky

PRAGUE
CONGRESS CENTRE

planetum

MEDIÁLNÍ PARTNER:

EduRevue je tištěný a online magazín určený pedagogům a pedagogickým pracovníkům, odborné veřejnosti, ale také rodičům a všem, kteří se zajímají o trendy ve vzdělávání.
Magazín vydává Národní pedagogický institut České republiky.

Stáňte se i Vy nositelem Lustigova odkazu.

www.lustigfoundation.cz

QR Platba